

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **10 października 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **T. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu po dniu 16 marca 2010r.

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **11 kwietnia 2012 r.** sygn. akt **III U 1000/10**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 554/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 października 2012 r.

Decyzją z dnia 9 września 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że wnioskodawca T. S. nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, począwszy od dnia 17 marca 2010 r.

W podstawie prawnej decyzji powołane zostały przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.), w tym art. 14 ust. 2 pkt 2 i ust. 2a, zaś w krótkim uzasadnieniu faktycznym przyjętego rozstrzygnięcia organ rentowy stwierdzał, że analiza zapisów na koncie płatnika – raporty rozliczeniowe ZUS RCA – wykazuje, że wnioskodawca T. S., który z tytułu prowadzonej pozarolniczej

działalności gospodarczej przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z dniem 3 stycznia 2008 r. nie opłacił składek na ten tytuł ubezpieczenia za miesiące marzec i kwiecień 2010 r., zaś za kolejne miesiące maj, czerwiec i lipiec 2010 r. w niepełnej wysokości, co przy uwzględnieniu faktu wyczerpania okresu zasiłkowego z dniem 16 marca 2010 r. uzasadnia przyjęcie ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia następnego.

Wnioskodawca T. S. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu.

W odwołaniu z dnia 23 września 2010 r. wnioskodawca wnosząc o unieważnienie decyzji z uwagi na jej przedwczesność zarzucał, że przesądzające dla wyniku sporu w zakresie dalszego podlegania przez niego dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu będą rozstrzygnięcia sądowe w sprawach zawisłych przed Sądem Rejonowym w Tarnobrzegu, których przedmiotem jest dochodzone przez niego prawo do zasiłku chorobowego po dniu 16 marca 2010 r. Tu odwołujący wskazywał na sygnatury akt tych spraw (IV U 106/10, IV U 127/10, IV U 156/10), przy ich odniesieniu do kolejnych decyzji ZUS (z dnia 9 kwietnia 2010 r., 7 maja 2010 r., 29 czerwca 2010 r. i z dnia 15 lipca 2010 r.) odmawiających mu prawa do powołanego świadczenia za okres od 17 marca 2010 r. do 14 lipca 2010 r. Już w toku postępowania – z uwagi na zapadłe w powołanych wyżej sprawach prawomocne orzeczenia sądowe - odwołujący domagał się zamiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, iż po dniu 16 marca 2010 r. podlega nadal dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, pomimo przyznania na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2012 r., że okres zasiłkowy wyczerpany został z dniem 16 marca 2012 r., jak również, że nie składał wniosku o wyrażenie przez ZUS zgody na opłacenie składek po terminie.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 5 października 2010 r. pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wnioskodawcy, z tych samych względów które legły u podstaw zaskarżonej decyzji, przy braku odniesienia się do stawianego przez T. S. zarzutu przedwczesności zaskarżonej decyzji. W kolejnych pismach procesowych organ rentowy dodatkowo naprowadzał, że odwołujący przystąpił ponownie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z dniem 1 listopada 2010 r., jak też że nie zgłaszał wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu, po rozpoznaniu odwołania wnioskodawcy T. S., wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2012 r. (sygn. akt III U 1000/10) oddalił odwołanie.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca T. S. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu z dniem 3 stycznia 2008 r. został objęty na swój wniosek dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. W trakcie tego ubezpieczenia wystąpiły okresy niezdolności do pracy, za które wnioskodawca pobierał zasiłek chorobowy. I tak rozpoczęty od dnia 8 września 2009 r. okres zasiłkowy 182 dni został wyczerpany z dniem 16 marca 2010 r. Decyzją z dnia 9 kwietnia 2010 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy dalszego prawa do zasiłku chorobowego za okres od 17 marca do 2 maja 2010 r. z uwagi na wyczerpanie okresu zasiłkowego. Legalność powyższej decyzji potwierdzona zaś została prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie o sygn. akt IV U 106/10. Decyzją z dnia 7 maja 2010 r. ZUS Oddział w R. z tego samego co uprzednio względu odmówił T. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 23 kwietnia 2010 r. do 28 maja 2010 r. i również ta decyzja spotkała się z akceptacją Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu, który prawomocnym wyrokiem z dnia 2 sierpnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt IV U 127/10 oddalił odwołanie wnioskodawcy. W dniu 1 czerwca 2010 r. wnioskodawca stał się ponownie niezdolny do pracy i kolejnymi decyzjami ZUS z dnia 29 czerwca 2010 r., 15 lipca 2010 r. i 29 września 2010 r. odmówiono mu prawa do zasiłku chorobowego, przy podkreśleniu, że brak jest tytułu ubezpieczenia. Pomimo tego Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu w sprawie o sygn. akt IV U 156/10 prawomocnym wyrokiem z dnia 15 września 2011 r. zmienił te decyzje organu rentowego, przyznając T. S. prawo do zasiłku chorobowego za okresy: od 1 czerwca 2010 r. do 29 czerwca 2010 r., od 1 lipca do 30 lipca 2010 r. i od 2 sierpnia do 28 września 2010 r. W międzyczasie wnioskodawca nie opłacił składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące marzec i kwiecień 2010 r. zaś za miesiące maj, czerwiec i lipiec 2010 r. w niepełnej wysokości. Nie składał też wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie, dokonując ponownego zgłoszenia do

dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 listopada 2010 r. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu uznał żądanie odwołania za nieuzasadnione, a zaskarżoną decyzję ZUS za trafną i odpowiadającą prawu. Przywołując bowiem w podstawie prawnej wyroku art. 14 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.), Sąd I instancji stwierdzał, że w okolicznościach faktycznych sprawy, wobec bezspornego faktu nieopłacenia przez wnioskodawcę w terminie składek należnych na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, zaistniały przewidziane w ust. 2 pkt 2 w/w przepisu przesłanki do stwierdzenia ustania tego ubezpieczenia z dniem 17 marca 2010 r. przy uwzględnieniu brzmienia ust. 2a, oraz potwierdzonego prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu w sprawach IV U 106/10 i IV U 127/10 faktu wyczerpania przez wnioskodawcę okresu zasiłkowego z dniem 16 marca 2010 r. Jednocześnie Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu podkreślał, że brak jest podstaw do czynienia rozważań w aspekcie możliwości zapłaty przez odwołującego należnych składek po terminie, skoro ten nie zgłosił koniecznego w tym przypadku uprzedniego wniosku w pozwanym organie rentowym. Na koniec zaś Sąd I instancji stwierdzał, że wbrew stanowisku wnioskodawcy decyzje ZUS o odmowie prawa do zasiłku chorobowego po dniu 16 marca 2010 r. nie mogły mieć wpływu na wynik przedmiotowej sprawy, skoro opierały się one na innych niż przyjęte w zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 9 września 2010 r. przesłankach.

W podstawie prawnej wyroku powołany także został art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 11 kwietnia 2012 r. zaskarżony został przez wnioskodawcę T. S.

W apelacji z dnia 10 maja 2012 r. (v. k. 64) wnioskodawca nie precyzując podstaw zaskarżenia, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku jak też poprzedzającej go decyzji ZUS z dnia 9 września 2010 r. poprzez potwierdzenie podlegania przez niego dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu począwszy od dnia 17 marca 2010 r.

W krótkim uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący podkreślał, że nie jest prawnikiem, więc nie podaje żadnego przepisu prawnego, jednak jego zdaniem – wbrew temu co stwierdził Sąd I instancji - istniała ścisła zależność pomiędzy przyjętymi przez Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu w sprawach o zasiłek chorobowy orzeczeniami, a przedmiotowym rozstrzygnięciem, przy czym zdaniem apelującego zapadłe w sprawach IV U 106/10 i IV U 127/10 wyroki Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu, w świetle choćby orzeczenia jakie zapadło przed tym Sądem w kolejnej sprawie o syn. IV U 156/10 jawią się jako nieprawidłowe. Tu w szczególności wnioskodawca naprowadzał, że jego niezdolność do pracy po dniu 16 marca 2010 r. była spowodowana inną niż uprzednio chorobą, co uzasadniało możliwość „otwarcia nowego okresu zasiłkowego” po tej dacie.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie apelacji wnioskodawcy (oświadczenie pełnomocnika ZUS złożone na rozprawie apelacyjnej v. 00:11:48 e-protokołu).

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację wnioskodawcy T. S. zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 11 kwietnia 2012 r. jest w ocenie tut. Sądu jest wyrokiem trafny i w swym ostatecznym wyniku odpowiadającym prawu, jakkolwiek zgodzić się przyjdzie ze skarżącym co do błędności stanowiska Sądu I instancji o braku wpływu decyzji ZUS odmawiających wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego po dniu 16 marca 2010 r. na przyjęte w zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji organu rentowego z dnia 9 września 2010 r. rozstrzygnięcie, w którym stwierdzone zostało ustanie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego wnioskodawcy począwszy od dnia 17 marca 2010 r. Umknęło bowiem najwidoczniej uwadze Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, że nie opłacenie przez T. S. składek za miesiące marzec i kwiecień 2010 r., jak też opłacenie ich w niepełnej wysokości za kolejne miesiące maj, czerwiec i lipiec 2010 r. miało bezpośredni związek z przewidzianymi w art. 18 pkt 9 i 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.), zasadami zmniejszania najniższej podstawy wymiaru składek, przewidującymi odpowiednie proporcjonalne zmniejszanie tej podstawy także za tę część miesiąca, w której występuje niezdolność do pracy, jeżeli jednak z tego tytułu ubezpieczony

spełnia warunki do przyznania zasiłku chorobowego. To więc tłumaczy postąpienie wnioskodawcy (wykazanie zerowej podstawy wymiaru składek za miesiące marzec i kwiecień 2010 r., jak też nieopłacenie w całości składek za kolejne wyżej wskazane miesiące), który wykazywał dalszą niezdolność do pracy po dniu 16 marca 2010 r. utrzymując, że spełnia warunki do przyznania zasiłku chorobowego. Reasumując – tak jak naprowadzał w odwołaniu wnioskodawca - prejudykatem dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu miały być orzeczenia Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu, który rozstrzygał o uprawnieniu T. S. do zasiłku chorobowego po dniu 16 marca 2010 r. Nie mniej jednak w świetle bezspornych ustaleń Sądu I instancji w zakresie wyników tych postępowań, a w szczególności treści prawomocnych wyroków jakie zapadły w sprawach o sygn. akt IV U 106/10 i IV U 127/10 Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu, gdzie potwierdzony został fakt wyczerpania przez wnioskodawcę okresu zasiłkowego z dniem 16 marca 2010 r. (nota bene fakt przyznany w niniejszym postępowaniu przez samego odwołującego na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2012 r. – v. k. 45v) i gdzie z tego powodu odmówiono mu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 17 marca do 1 czerwca 2010 r., nie może budzić wątpliwości, że - tak jak trafnie przyjął to Sąd Okręgowy - zaistniały przewidziane w art. 14 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.), przesłanki do stwierdzenia przez organ rentowy ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z dniem 17 marca 2010 r. Podkreślić przy tym należy, że ustanie tego ubezpieczenia następuje z mocy samego prawa, a fakt iż odwołujący nie składał w pozwanym ogranie rentowym przewidzianego w wyżej wymienionym art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej wniosku o wyrażeniu zgody na opłacenie składek po terminie (w piśmie procesowym z dnia 11 kwietnia 2012 r. – v. k. 46 - stwierdzając wręcz, że wniosek taki nie będzie przez niego składany) uniemożliwiał sądową kontrolę możliwości takiego postąpienia (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2001 r. II UKN 518/00 OSNP 2003/10/257 czy wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24 marca 2010 r. III AUa 110/10 OSAB 2010/2/106-111). Nie można też nie zauważać, że pierwszy z powołanych wyżej wyroków Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu w sprawie IV U 106/10 - jak ustalił to tut. Sąd Apelacyjny (v. k. 90 – treść zapisku urzędowego z dnia 3 października 2012 r.) – uprawomocnił się już z dniem 10 sierpnia 2010 r., tak więc wbrew zarzutom odwołania zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja ZUS z dnia 9 września 2010 r. nie była decyzją przedwczesną. Odnosząc się z kolei do twierdzeń apelacji co do „możliwości otwarcia nowego okresu zasiłkowego” po dniu 16 marca 2010 r. z uwagi na inną jednostkę chorobową skutkującą niezdolnością do pracy, Sąd Apelacyjny chciałby zauważyć, że powyższe w żadnym razie nie może być przedmiotem oceny tut. Sądu, przy czym powoływana kwestia została już przesądzona na niekorzyść odwołującego w powoływanych już wyżej prawomocnych wyrokach Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu w sprawach IV U 106/10 i IV U 127/10. Ustalenie zaś w kolejnym prawomocnym wyroku tego Sądu w sprawie IV U 156/10 prawa T. S. do zasiłku chorobowego począwszy od dnia 1 czerwca 2010 r. w żaden sposób nie może mieć wpływu na przyjęte w niniejszym sporze rozstrzygnięcie jako, że powyższe nie zmienia faktu nie opłacenia przez wnioskodawcę składek za miesiące marzec i kwiecień 2010 r. czy w niepełnej wysokości za miesiąc maj, przy potwierdzeniu prawomocnymi wyrokami w w/w sprawach IV U 106/10 i IV U 127/10 braku prawa wnioskodawcy do zasiłku chorobowego za okresy niezdolności do pracy przypadające w tych miesiącach. Inna rzecz, że wyrok jaki zapadł w sprawie IV U 156/10 jest niewątpliwie orzeczeniem wydanym z rażącym naruszeniem prawa, skoro Sąd Rejonowy w tym postępowaniu skupiając się wyłącznie na możliwości „otwarcia nowego okresu zasiłkowego” pominął zupełnie i to naprowadzany przez organ rentowy fakt braku tytułu ubezpieczenia chorobowego wnioskodawcy.

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów i na podstawie art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji.

Zarządzenie;

1. (...)
2. (...)